

Ochrana klimatu, živé přírody, vzácných surovin a historicky nejvíce peněz na zelenou modernizaci. České předsednictví splnilo své priority v oblasti životního prostředí

4.1.2023 - | Ministerstvo životního prostředí ČR

Během českého předsednictví v Radě Evropské unie se podařilo vytvořit nový Sociální klimatický fond, který pomůže domácnostem při přechodu na moderní energetiku. Do České republiky poputuje celkem 1,2 bilionu korun. Nastavila se také přísnější pravidla pro trh s emisními povolenkami nebo pro používání a recyklaci baterií. A dosaženo bylo také ambiciózní mezinárodní dohody na ochranu živé přírody. To je jen krátký výčet úspěchů šesti měsíců českého předsednictví v Radě EU v oblasti životního prostředí.

„Největším úspěchem českého předsednictví v oblasti ochrany životního prostředí je schválení klimatických částí balíčku Fit for 55. Jeho cílem je snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030 alespoň o 55 % proti roku 1990. Díky balíčku Fit for 55 získá Česká republika historicky nejvíce peněz na zelenou modernizaci, celkem více než 1,2 bilionu korun do roku 2030. Vedle 400 miliard korun na proměnu energetiky z Modernizačního fondu pro firmy nebo obce, získá dalších 100 miliard ze Sociálního klimatického fondu, ze kterého je možné přímo podpořit domácnosti a malé podniky. Jedná se o důležitou a vyváženou dohodu v oblasti ochrany klimatu, díky které zajistíme udržitelný rozvoj společnosti a postaráme se o nejzranitelnější obyvatele,“ uvedl ministr životního prostředí Marian Jurečka (KDU-ČSL) s tím, že české domácnosti tak získají například další finanční podporu na pořízení fotovoltiky na střechy svých domů.

České předsednictví také prosadilo nová pravidla pro baterie, týká se to těch v mobilních telefonech, ale i baterií průmyslových. Poptávka po bateriích bude v následujících letech narůstat, do roku 2030 až desetinásobně. Proto je třeba efektivněji využívat vzácné suroviny pro jejich výrobu, a také je sbírat a recyklovat. Nařízení také usnadní život spotřebitelům, protože každá přenosná baterie ve spotřebičích bude muset být vyměnitelná.

Na velké mezinárodní konferenci v Brně zástupci 19 členských států EU a Evropské komise vyhlásili tzv. Brněnskou výzvu "Brno Appeal to reduce light pollution in Europe", která vybízí k podpoře společného postupu na úrovni EU a sousedících států v oblasti světelného smogu, který ohrožuje všechny živé organismy včetně lidí.

Česká republika také úspěšně vedla jednání jménem Evropské unie na řadě mezinárodních konferencí. Největší úspěch se podařilo dosáhnout na konferenci OSN o biologické rozmanitosti, kde se více než 170 zemí světa dohodlo na podobě nového Globálního rámce pro biologickou rozmanitost. *„Díky němu významně vzroste podíl chráněných území na souši i na moři na 30 % a vznikne robustní zdroj financování ochrany živé přírody ve výši 200 miliard USD ročně. Postupně se sníží množství používaných pesticidů, stejně jako objem tzv. škodlivých dotací na aktivity, které ve svém důsledku poškozují druhovou rozmanitost. Schválený rámec také obsahuje zásadní kroky ke zlepšení současného stavu přírody a krajiny. Do roku 2030 má být obnoveno 30 % poškozených ekosystémů,“* přiblížil prosincovou dohodu z Montrealu ministr Jurečka.

Na 27. konferenci OSN o změně klimatu (COP27) v egyptském Šarm aš-Šajchu vznikl nový pracovní program pro rozvojové země, který je bude stimulovat k dalšímu snižování jejich emisí. Úspěchem

konference je především zřízení nového fondu na pomoc zemím nejvíce postiženým změnou klimatu. Do fondu by nově měly přispívat i země, které se dosud hodnotily jako rozvojové, ale ve skutečnosti jsou již rozvinuté. Na 19. konferenci Úmluvy o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES) se českému předsednictví podařilo zabránit znovunastartování obchodu se slonovinou nebo rohy nosorožců. Dohromady se podařilo zvýšit regulaci mezinárodního obchodu s rekordními více než 500 druhy zvířat a rostlin.

Během českého předsednictví se podařilo také zahájit vyjednávání o nové mezinárodní smlouvě, která má snížit znečištění plasty. Jde o začátek procesu, který by měl do dvou let přinést právně závazný dokument upravující výrobu, zpracování i recyklaci plastů. V uruguayském Punta del Este k tomu 28. listopadu – 2. prosince poprvé zasedal Mezivládní vyjednávací výbor pod patronátem Programu OSN pro životní prostředí (UNEP), kde opět české předsednictví s podporou Švédska vyjednávalo za celou EU.

„Díky skvělému vyjednávacímu týmu Ministerstva životního prostředí se podařilo splnit všechny priority, které jsme si na začátku předsednictví v oblasti životního prostředí stanovili. Chtěl bych poděkovat všem, kteří se na českém předsednictví podíleli, protože výrazně přispěli ke zlepšení obrazu České republiky v zahraničí,“ doplnil Jurečka.

Prezentace úspěchů českého předsednictví v oblasti životního prostředí.

https://www.mzp.cz/cz/news_20220104-Ceske-predsednictvi-splnilo-sve-priority-v-oblasti-zivotniho-prostredi